

De Rotterdamse regisseur

Om binnen Rotterdam te zorgen dat er bij bovengrondse werkzaamheden rekening gehouden wordt met ondergrondse infrastructuur is een regisseur nodig die dit bewaakt.

De regisseur zorgt ervoor dat de partijen elkaar weten te vinden en dat zij hun werkzaamheden op elkaar afstemmen. Hierdoor worden de ondergrondse en bovengrondse werkzaamheden niet langer als twee aparte zaken beschouwd. De boven en ondergrond worden samengevoegd in één project.

Om de partijen samen te brengen wordt er gebruik gemaakt van twee soorten overleggen. In het initiëringoverleg worden plannen van zowel gemeente, netbeheerders als andere externe partijen (woningbouwcoöperaties) kenbaar gemaakt aan elkaar. In dit stadium is alles nog zeer abstract. Er is meestal nog geen sprake van een ontwerp. Vaak is alleen de locatie en het soort werkzaamheden bekend. Op het moment dat de plannen een project worden en deze tot in detail voorbereid worden, worden deze besproken in het Projectenoverleg. In dit stadium zijn er al sprake van een definitief ontwerp dat in detail bekend is en wordt er geprobeerd de planning op elkaar af te stemmen. Er is bijna geen mogelijkheid meer om het ontwerp aan te passen.

In de pilot van de gemeente Rotterdam is er samen met de gemeente Amsterdam gekeken of het mogelijk is een profiel te maken voor een Pro-actieve regisseur. In eerste instantie is gedacht aan een nieuwe functie. Gaandeweg de pilot is dit omgeslagen naar het kijken of de afdeling Leidingenbureau deze rol kan invullen.

Dit is gebeurd omdat dit voor een deel al door inzet van de afdeling zelf in gang is gezet. Het leidingenbureau probeert door overleg met de ontwerpafdelingen van de gemeente aandacht te vragen voor de ondergrondse infrastructuur. Steeds vaker wordt de kennis van de ondergrondse infrastructuur gevraagd door deze ontwerpers. Ook vanuit de netbeheerders worden wij verzocht het belang van de ondergrondse infrastructuur mee te nemen in onze gesprekken met de opdrachtgevers van bovengrondse projecten. Dit heeft ook te maken met de verlegregeling.

Het Leidingenbureau heeft als taak het ondergronds ruimte gebruik van de stad te beheren. Zij heeft geen direct belang bij gemeentelijke projecten, waardoor zij een grote mate van onafhankelijkheid heeft. Doordat het Leidingenbureau in haar rol van vergunningverlener de ondergrondse infrastructuur indeelt heeft zij een goed beeld van de ondergrond. Ook heeft zij goede contacten met de gemeentelijke afdelingen en beheerders van de ondergrondse infrastructuur.

Middels de vergunningverlening kan het Leidingenbureau beperkingen en voorwaarden stellen aan de werkzaamheden aan ondergrondse infrastructuur. Door bijdragen aan het programma van eisen en verplicht aftekenen van traceringstekeningen (indelingstekeningen) probeert het Leidingenbureau partijen te dwingen rekening met elkaar te houden.

Al deze zaken zorgen ervoor dat er al redelijk wat afstemming plaatsvindt, maar er is nog ruimte voor verbetering. Het leidingenbureau wordt nog niet bij elk project betrokken in de ontwerpfase. Hiervoor is nog inzet nodig van de afdeling. Ook de bijdrage aan het PvE is niet vanzelfsprekend. Niet alle ontwerpen bereiken in een vroeg stadium de afdeling, waardoor er achteraf weinig of met zeer veel moeite nog iets af te stemmen is met de ondergrondse infrastructuur. Ook is het LBBO die op dit moment de ondergrondse belangen aankaart bij de ontwerpers en (nog) niet de netbeheerders zelf. Afhankelijk van de complexiteit van de ondergrondse infrastructuur worden de ontwerpers wel gevraagd hun ontwerp af te stemmen met de netbeheerders. Helaas gebeurt dit vaak als het ontwerp gereed is (DO).

Zoals eerder al aangegeven is zijn er twee soorten overleggen waarbij bovengrond en ondergrond bij elkaar komen. Tijdens de ontwerpfase is er echter weinig contact. Middels een pilot binnen de gemeente Rotterdam wordt gekeken of dit verbeterd kan worden.

Deze pilot is ontstaan uit een KAIZENbijeenkomst waarbij gekeken is of het proces van projecten waarbij ondergrondse infrastructuur aangepast moet worden ingekort kan worden. Hiervoor zijn medewerkers van de gemeente en netbeheerders samen met begeleiders van buiten de organisaties bij elkaar gaan zitten om te kijken hoe het proces verbeterd en verkort kan worden. De huidige periode tussen definitief ontwerp van een inrichtingsplan en uitvoering bedraagt 40 weken. Afsproken is om te kijken of dit terug gebracht kan worden tot 4 weken. Dit wordt gesteund op directieniveau.

Om dit te kunnen doen is het nodig om alle zaken die normaliter na het vaststellen van het IP gedaan worden tijdens het opstellen van het IP te doen. Streven hierbij is om de ondergrondse infrastructuur een onlosmakelijk onderdeel te laten zijn van IP's bij bestuurlijk akkoord. Bij het maken van een IP wordt een ontwerp gemaakt waarin verplicht zowel de gevolgen voor bovengrond als ondergrond in beeld gebracht worden. Hierdoor wordt meteen duidelijk welke consequenties een bovengrondse ingreep heeft op de ondergrond. Denk hierbij aan het plaatsen van bomen boven kabels en leidingen.

Het intrekken van vergunningen, het versturen van een aanwijzing tot verleggen en de nieuwe vergunning oftewel het proces van de verlegregeling moet worden samengevoegd tot één product. Dat uiterlijk een week na akkoord van het IP klaar moet zijn. De pilot is net gestart en zal een looptijd hebben van een jaar. De pilot zal gelden voor alle IP's van de deelgemeente Centrum.

Dit alles gaat betekenen dat het nodig is om al in de plan/ontwerpfase rekening te houden met ondergrondse infrastructuur. Gedurende het jaar wordt bekeken hoe de netbeheerders actief betrokken kunnen worden bij het ontwerp om te zorgen dat bij de vaststelling van het IP alle werkzaamheden van alle partijen duidelijk zijn en op elkaar zijn afgestemd.

Rotterdam is naast de KAIZEN voor projecten met kabels en leidingen ook bezig met het bekijken van andere processen, waar onder het kappen van bomen.